

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ nr. 37 din 30 martie 2020 privind acordarea unor facilități pentru creditele acordate de instituții de credit și instituții financiare nebancare anumitor categorii de debitori

EMITENT • GUVERNUL ROMÂNIEI

Publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 261 din 30 martie 2020

Având în vedere Decretul nr. 195/2020 privind instituirea stării de urgență pe teritoriul României, prin care s-a instituit starea de urgență pe o perioadă de 30 de zile, în contextul evoluției situației epidemiologice internaționale determinată de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2 la nivelul a peste 150 de țări, în care aproximativ 160.000 de persoane au fost infectate și peste 5.800 au decedat, precum și declararea „Pandemiei” de către Organizația Mondială a Sănătății, la data de 11 martie 2020,

în acest context, în scopul prevenirii răspândirii virusului și pentru limitarea efectelor negative ale acestuia trebuie luate o serie de măsuri care vor viza sectorul sănătății publice, educației, protecției sociale, precum și măsuri de limitare a efectelor negative determinate de limitarea sau întreruperea activităților socioeconomice.

În circumstanțele excepționale create de focarul SARS-CoV-2, întreprinderile mici și mijlocii se confruntă cu o lipsă severă de lichiditate, iar persoanele fizice sunt afectate prin diminuarea veniturilor.

Întrucât statul este obligat să ia măsuri pentru combaterea efectelor negative care influențează situația economică a unor categorii de debitori și întrucât elementele mai sus prezentate vizează interesul general public și constituie situații de urgență și extraordinare, a căror reglementare nu poate fi amânată,

conform comunicatului Băncii Naționale a României din data de 24.03.2020, reglementările actuale permit împrumutătorilor, instituții bancare și nebancare, să amâne la plată creditele oricărei persoane fizice afectate de pandemia COVID-19, fără aplicarea condițiilor prevăzute de Regulamentul Băncii Naționale a României nr. 17/2012 privind unele condiții de creditare, cu modificările ulterioare, privind gradul de îndatorare, limitarea creditului în funcție de valoarea garanției și durata maximă a creditului de consum.

Astfel, în perioadele anterioare, băncile au constituit amortizoare de capital potrivit reglementărilor europene și naționale adoptate de Banca Națională a României în baza recomandărilor Comitetului Național pentru Supraveghere Macroprudențială.

Dat fiind contextul actual, Banca Națională a României a decis să permită băncilor să utilizeze temporar, până la o dată ce va fi comunicată ulterior, amortizoarele de capital anterior constituite, cu menținerea respectării cerințelor prevăzute de cadrul legal pentru aceste flexibilizări. Adaptarea la noile condiții a amortizoarelor de capital sprijină băncile în a-și menține rolul de suport al economiei reale.

În temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată, Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Articolul 1

În înțelesul prezentei ordonanțe de urgență, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

- a) creditori - instituții de credit definite potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, și instituții financiare nebancare definite potrivit Legii nr. 93/2009 privind instituțiile financiare nebancare, cu modificările și completările ulterioare, precum și sucursalele instituțiilor de credit și ale instituțiilor financiare nebancare din străinătate care desfășoară activitate pe teritoriul României;
- b) debitori - persoanele fizice, inclusiv persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale ce funcționează potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, profesiile libere și cele care se exercită în baza unor legi speciale, indiferent de forma de exercitare a profesiei și persoanele juridice din contractele de credit, respectiv leasing, cu excepția instituțiilor de credit definite potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006;
- c) scrisoare de garanție - angajamentul irevocabil și necondiționat prin care Fondul Național de Garantare a Creditorilor pentru Întreprinderile Mici și Mijlocii, denumit în continuare F.N.G.C.I.M.M., se obligă în numele și contul statului să plătească creditorului sumele care reprezintă dobânzi amânate la plată aferente creditelor ipotecare, contractate de la creditor de persoane fizice, care beneficiază de facilitatea de suspendare a plăților în condițiile prezentei ordonanțe de urgență, pentru care F.N.G.C.I.M.M., în baza mandatului acordat de către Ministerul Finanțelor Publice, acordă o garanție în numele și contul statului în baza convenției încheiate cu creditorul prevăzut la lit. a). Valabilitatea scrisorii de garanție este de maximum 5 ani;
- d) garant - statul prin Ministerul Finanțelor Publice reprezentat prin F.N.G.C.I.M.M. pentru garanțiile acordate în numele și contul statului;
- e) garanție de stat - angajament expres, necondiționat și irevocabil asumat de F.N.G.C.I.M.M., în numele și în contul statului, care acoperă pierderea suportată de creditor, ca urmare a producerii riscului de credit conform scrisorii de garanție prevăzute la lit. c);
- f) credit ipotecar - credit acordat de un creditor unui debitor persoană fizică, garantat cu ipotecă asupra unui imobil, și credit ce implică un drept legat de un bun imobil, astfel cum sunt acestea reglementate de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 52/2016 privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile, cu modificările și completările ulterioare,

precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 50/2010 privind contractele de credit pentru consumatori, precum și creditele acordate prin programul „Prima casă”, aprobat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 60/2009 privind unele măsuri în vederea implementării programului „Prima casă”, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 368/2009, cu modificările și completările ulterioare;

g) riscul de credit - riscul actual sau viitor de afectare negativă a profiturilor și capitalului ca urmare a neîndeplinirii de către debitorii persoane fizice a obligațiilor ce le revin de rambursare a dobânzilor suspendate la plată, aferente facilității garantate de stat.

Articolul 2

(1) Prin derogare de la prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 50/2010 privind contractele de credit pentru consumatori, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 288/2010, cu modificările și completările ulterioare, și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 52/2016 privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile, precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 50/2010 privind contractele de credit pentru consumatori, cu modificările ulterioare, și ale Ordonanței Guvernului nr. 51/1997 privind operațiunile de leasing și societățile de leasing, republicată, obligația de plată a ratelor scadente aferente împrumuturilor, reprezentând rate de capital, dobânzi și comisioane, acordate debitorilor de către creditorii până la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, se suspendă la cererea debitorului cu până la 9 luni, dar nu mai mult de 31.12.2020.

(2) Perioada maximă de creditare prevăzută în reglementările creditorilor poate fi depășită cu o perioadă egală cu durata suspendării obligației de plată.

(3) Pentru debitorii persoane fizice pentru care prelungirea maturității creditelor depășește limita de vârstă prevăzută prin reglementările creditorilor de acordare a creditelor, creditorii procedează la restructurarea creditelor cu încadrarea în limita de vârstă.

(4) De prevederile prezentei ordonanțe de urgență beneficiază debitorii care au încheiat un contract pentru obținerea unui credit care nu a ajuns la maturitate și pentru care creditorul nu a declarat scadența anticipată, anterior intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

(5) Facilitatea prevăzută la alin. (1) poate fi acordată doar pentru creditele care nu înregistrează restanțe la data instituirii stării de urgență pe teritoriul României sau debitorii au efectuat plata acestor restanțe până la data solicitării suspendării obligației de plată prevăzute la alin. (1).

(6) Măsura prevăzută la alin. (1) se acordă exclusiv debitorilor ale căror venituri au fost afectate direct sau indirect de situația gravă generată de pandemia COVID-19, conform normelor de aplicare a prezentei ordonanțe de urgență.

Articolul 3

(1) Pentru a beneficia de suspendarea rambursării ratelor, dobânzilor și comisiunilor, debitorii trimit creditorilor o solicitare în acest sens, în format letric sau prin poșta electronică, la datele de contact precizate în contractul de credit sau printr-un alt canal de comunicare la distanță oferit de creditor, cel mai târziu până la 45 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

(2) În cazul în care debitorul nu poate transmite cererea prin unul dintre mijloacele enumerate la alin. (1), acesta o poate formula pe cale orală, prin telefon, la un număr de telefon dedicat care va fi anunțat de către fiecare creditor pe pagina sa de internet, situație în care creditorul are obligația înregistrării convorbirii.

(3) Debitorul poate opta prin solicitarea transmisă creditorului să suspende obligația de plată a ratelor scadente aferente împrumuturilor, reprezentând rate de capital, dobânzi și comisioane, pentru o perioadă cuprinsă între o lună și nouă luni, care să nu depășească data de 31 decembrie 2020.

(4) Creditorul analizează solicitarea și o aprobă în condițiile prevăzute în normele de aplicare a prezentei ordonanțe de urgență.

(5) Prolungirea duratei contractuale menționate la art. 2 produce efecte de la data comunicării solicitării de suspendare adresate creditorilor pentru solicitările aprobate de creditorii.

Articolul 4

(1) Dobânda datorată de debitorii corespunzătoare sumelor scadente a căror plată este suspendată potrivit art. 2 se capitalizează la soldul creditului existent la finele perioadei de suspendare. Capitalul astfel majorat se plătește eşalonat pe durata rămasă până la noua maturitate a creditelor, ulterior perioadei de suspendare.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), pentru creditele ipotecare contractate de persoane fizice dobânda aferentă perioadei de suspendare se calculează potrivit prevederilor contractului de credit și reprezintă o creanță distinctă și independentă în raport cu celelalte obligații izvorâte din contractul de credit. La această creanță dobânda este 0% și plata de către debitor a acestei creanțe se va face eşalonat, în 60 de rate lunare egale, începând cu luna imediat următoare încheierii perioadei de amânare.

Articolul 5

(1) Statul român, prin Ministerul Finanțelor Publice, denumit în continuare MFP, garantează în procent de 100% plata dobânzii calculate potrivit art. 4 alin. (2) aferentă creditelor ipotecare

contractate de debitori persoane fizice.

(2) În scopul prevăzut la alin. (1), prin derogare de la prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 109/2008, cu modificările și completările ulterioare, MFP este autorizat să mandateze F.N.G.C.I.M.M. în vederea emiterii de scrisori de garanție în numele și în contul statului în favoarea creditorilor. Acordarea și derularea garanțiilor de stat se realizează pe baza unei convenții de garantare încheiate între F.N.G.C.I.M.M. și creditorii. Modelul convenției de garantare se aprobă prin ordin al ministrului finanțelor publice în termen de 15 zile de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

(3) Modificarea contractelor de credit potrivit prevederilor prezentei ordonanțe de urgență se produce prin efectul legii, fără încheierea de acte adiționale. În termen de 30 de zile de la primirea solicitării, creditorul notifică debitorului clauzele contractuale modificate pentru implementarea prevederilor prezentei ordonanțe de urgență.

(4) Fiecare creditor comunică F.N.G.C.I.M.M. pe propria răspundere valoarea totală a angajamentului de garantare rezultat din cumularea sumelor de plată conform graficelor de eşalonare a plății sumelor reprezentând dobânzi datorate de debitori potrivit alin. (1).

(5) După efectuarea plății valorii de executare a garanției de MFP, F.N.G.C.I.M.M. întocmește un titlu de creanță prin care se individualizează obligațiile de plată ale persoanelor fizice beneficiare ale facilității prevăzute la alin. (1). Titlul de creanță devine titlu executoriu în condițiile legii.

(6) Sursa de plată a garanțiilor acordate de către F.N.G.C.I.M.M. în numele și contul statului pentru facilitatea prevăzută la alin. (1) este bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Finanțelor Publice - Acțiuni generale, titlul „Alte transferuri” cod 55, alin. „Sume rezultate din executarea garanțiilor acordate din bugetul de stat” cod 55.01.50.

(7) Creanțele rezultate din plata garanțiilor de stat acordate în baza prezentului articol, respectiv sumele plătite creditorilor în baza scrisorilor de garanție, sunt creanțe bugetare și se recuperează de la debitori de către organele fiscale competente ale Agenției Naționale de Administrare Fiscală, conform prevederilor Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare.

(8) Sumele încasate conform alin. (7) sunt venituri ale bugetului de stat.

(9) Pentru neplata la scadență a obligațiilor rezultate din executarea scrisorilor de garanție, debitorul datorează obligații fiscale accesorii care se calculează și se comunică de către organele fiscale competente ale Agenției Naționale de Administrare Fiscală potrivit prevederilor Legii nr. 207/2015.

Articolul 6

Pentru a beneficia de suspendarea rambursării ratelor, dobânzilor și comisioanelor în conformitate cu prevederile art. 2 alin. (1), debitorii definiți la art. 1 lit. b), cu excepția persoanelor fizice, trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

a) întrerup activitatea total sau parțial ca efect al deciziilor emise de autoritățile publice competente potrivit legii, pe perioada stării de urgență decretate, și dețin certificatul de situații de urgență emis de Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri sau dețin certificatul pentru situații de urgență emis de Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri, prin care se constată, în baza declarațiilor pe propria răspundere a debitorilor, diminuarea veniturilor sau a încasărilor cu minimum 25% în luna martie 2020 prin raportare la media lunilor ianuarie și februarie 2020 sau întreruperea parțială sau totală a activității ca efect al deciziilor emise de autoritățile publice competente pe perioada stării de urgență decretate;

b) nu se află în insolvență la data solicitării suspendării rambursării creditului, conform informațiilor disponibile pe pagina web a Oficiului Național al Registrului Comerțului.

Articolul 7

În aplicarea prezentei ordonanțe de urgență MFP elaborează normele de aplicare, care se aprobă prin hotărâre a Guvernului în termen de 15 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

PRIM-MINISTRU

LUDOVIC ORBAN

Contrasemnează:

Ministrul finanțelor publice,

Vasile-Florin Cițu

Ministrul economiei, energiei și mediului de afaceri,

Virgil-Daniel Popescu

București, 30 martie 2020.

Nr. 37.
